

Přepis dotazu MPSV ze dne 26. 8. 2013:

Zda a jakým způsobem je nahlíženo z hlediska autorského zákona na fyzickou osobu, která se nepravdělně věnuje tvorbě křížovek a za tuto tvůrčí činnost pobírá finanční prostředky. Podle veřejného názoru do seznamu osob majících živnostenské oprávnění uvádím, že tato osoba jej nemá.

Přepis odpovědi Ministerstva kultury ČR, odboru autorského práva ze dne 2. 9. 2013:

K dotazu týkajícímu se zjednodušeně autorskoprávní ochrany křížovek a z toho vyplývajícího statusu fyzické osoby, která je tvoří, uvádíme následující vyjádření. Připomínáme, že jeho charakter je toliko informativní, není výkladem právně závazným, neboť závazně může zákon vykládat pouze soud.

Pro uvedení do problematiky citujeme pasáž z komentáře profesora Telce: „Legální pojmové znaky děl podle autorského zákona nesplňují (neboť postrádají, zjednodušeně řečeno, literární, jiné umělecké nebo vědecké ztvárnění) pouhé, byť třeba jinak geniální, myšlenky, postupy (algoritmy), výrobní a jiné metody, matematické pojmy jako takové apod. ... Předmětem ochrany právem autorským je až individuální tvůrčí ztvárnění určitého obsahu, a to tvůrčí cestou literární, jinou uměleckou nebo vědeckou, pro něž platí jednota ztvárnění obsahu a formy, nikoli abstraktní myšlenkový obsah sám o sobě, i kdyby byl původní a kdyby byl sdělitelný. Stejně tak není tímto předmětem ani abstraktní forma určitého obsahu. Z těchto doktrinárních pojetí pak vyplývá, že právem autorským nelze chránit např. šachové a podobné hry, jízdní řády, loterie a jiné sázkové hry, principy křížovek anebo jiných hádanek apod. - avšak v křížovce, např. v tajence, může být vyjádřeno dílo splňující pojmové znaky díla podle autorského zákona. Každý případ je proto nutno zkoumat samostatně, neboť nelze paušálně vyloučit, že vedle nehmotných statků autorskoprávně nechráněných budou v jednom zboží zachycena např. i díla slovesná, výtvarná, kartografická aj.“ (Telec, I., Tůma, P. Autorský zákon. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 359 – 360, zvýraznění doplněno.)

Z výše uvedeného vyplývají následující závěry:

- princip ani postup chráněny nejsou (viz § 2 odst. 6 autorského zákona),
- dovednost a zručnost nestačí, stejně tak sama o sobě není relevantní ani jedinečnost konkrétní křížovky,
- chráněno je literární, umělecké nebo vědecké vyjádření, které v tomto případě dle našeho názoru chybí, ledaže by bylo obsaženo např. v tajence.

Samotné sestavení křížovky ve smyslu uspořádání hádanek (otázek) a jim odpovídajících slov do šablony tak, aby výsledkem byla příslušná tajenka, není chráněno právem autorským.